

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cîsnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

Invasiunea Evreilor.

Sibiu, în 17 Aprilie n.

(m.) Ne aducem aminte, că săptămânile trecute s'a dat alarma chiar prin ziarele patriotice din Pesta, că pe la Predeal vin din România o mulțime de Jidani și se răspândesc în Ardeal, așezându-se pe sate. E în prospect deci o nouă invazie la noi a unor elemente foarte periculoase pentru poporul nostru, care le-a dat potrivit și semnificativ nume de: „lipitorile satelor”.

Știrea despre invazie nu a fost și nu este scornitură, de oare-ce ministrul de interne s'a văzut îndemnat a lua măsuri contra năvălirii acestor noi oaspeți, nechemați și nedoriți. Ministrul a dat ordin autorităților dela frontiera din Predeal să petreacă cu atenție pe Evreii, cari vor să treacă în Ardeal, pentru a se statornici aici și să le împedecă trecerea peste graniță. Pericolul invasiunii deci s'a manifestat, căci altcum ministrul nu ar fi dat ordinul de opreliște, semnificativ chiar în jidovita Ungarie.

Dela acest ordin însă avem să așteptăm puține rezultate. Avem un cas analog, petrecut la Ruteni. Ani de zile s'a scris prin ziare contra invasiunii Evreilor din Galiția în ținutul locuit de Ruteni. Ministrul de pe vremuri au dat ordine de opreliști și cu toate aceste Evreii din Galiția s'au strânsut pe nesimțite în Ungaria nord-estică. Sosiți aici rînd pe rînd, tiptil, în cete mai mici, ei s'au răspândit pe sate, devenind o mare plagă pentru populațiunea ruteană. Adeverate lipitori ai satelor, Evreii galițieni în câțiva ani, cu deosebire prin rachi și usură, au adus la marginea peirei pe bieții Ruteni.

Eată pentru'ce zicem, că nu avem mare încredere în efectul ordinului de opreliște al ministrului. Dacă Evreii străimtori în România și-au pus ochii pe Ardeal, unde au în prospect și scutul legilor „liberale” maghiare, cu toate pedecile ce li se pun la Predeal, ei se vor străcura, pe acolo și pe aiurea, în țeară, cum au făcut la Ruteni. Și se zicem, că nu vor veni mulți, dar' e destul să vină 2—300 de familii, cari se calicească, dacă nu vom fi cu atențiune 2—300 de sate de-ale noastre.

Astfel, pe lângă tot, ordinul ministerial, noi nu trebuie să stăm cu mâinile în sîn, ci să ne apărăm. Apărarea aceasta cade în sarcina fruntașilor noștri de pe sate. Ori-unde și ori-când

s'ar ivi astfel de indivizi, cari cunoscute sînt de noi toți, să nu li-se dea dreptul a se așeza în comune, ear' unde totuși le-ar succeda a-și încrîpa vr'o cărcimă, poporul să le facă imposibil traiul, în-cunjurându-le casa și neîntrînd în nici o daraveră cu ei. Pășania și suferințele bieților Ruteni ne pot fi în privința aceasta o pildă vie, un trist și imperativ memento

Și când invităm fruntașii și poporul nostru a lua măsuri de apărare contra Evreilor, să nu ni-se zică, că facem antisemitism. Noi iubim Evreii, nici nu simpatizăm cu ei, dar' pentru aceea nu îndemnăm pe nimeni, ca să-i prigonească. Între măsurile de apărare și actele de persecuție este mare deosebire. Noi, poporul român luptăm pentru egalitatea de drepturi a tuturor popoarelor din patrie. Egalitatea de drepturi e precisată în programul partidului nostru național. Acesta este pentru noi busola, care trebuie să ne călăuzească în toate acțiunile din domeniul publicității; în el se cer drepturi egale nu numai individuale, ci și naționale. Noi Românii respectăm naționalitatea și convingerea religioasă a fiecărui popor. De aceea nu a prizoni voim noi pe Evrei, ci a ne apăra, a ne îngrădi față de încercările lor de exploatare. Ear' aceasta nu numai că e permis, dar' cade chiar în datoria fiecărui individ și fiecărui popor conștient de chemarea sa.

Terenul, pe care se pot combate Evreii și încercările lor de exploatare, de sugere a poporului, este terenul comercial-financiar. Pe acest teren trebuie să ne creăm puteri, să fim tari, așa, că dacă față de Evreii-cărmătar avem băncile noastre, trebuie să avem și față de Evreii-cărmătar și boltaș, negustorii noștri, cari să-i facă concurență. În unele sate a succes aceasta și urmarea a fost, că Evreii și-a luat calabalicul și s'a dus în alte regiuni, mai mult promițtoare apucaturilor lui.

În direcția aceasta trebuie să năsim, și poporul neîncetat trebuie să-l capacitem, ca să înconjure cărcimele și prăvăliile evreiești. Cîne nu este lucră și nu se angajează la această luptă, nu poate aspira la onorificul titlu de: bun Român.

Să petrecem deci cu atențiune eventuala invazie evreiască din România și să luăm măsurile de apărare, atât față de noii veniți, cât și față de Evreii aflați aici, năsim a nu ne lăsa să fim exploatați.

ale căror proporții colosale le întâlnești cam rar chiar în vestul Europei, se află șiruri de clădiri mici, diforme, — ca să nu zic pocite, — sau în fel de fel de forme, în fel de fel de culori bizare, ce întunecă și mai mult atmosfera încărcată de ceață, fulgială și nuori. Între clădiri cu patru cinci etaje impristilite în ornamentații fermeceătoare, sunt căcioare cu un cat două din lemn sau cărămidă, ale căror mici intervale, golști sau curți, imprăstie o duhoare de mucegai și infecție ce înăbușe chiar acum în timpul gerului de 25 grade. Se mai ved multe ocini sau locuri virane întinse (și de ce nu? când nu sînt supuse impositivelor), acum copleșite cu zăpadă și vară poate cu bălări etc.; se ved curți mari închise în grilajuri chiar frumoase, cari curți, adăugate celor murdare, întind raza orașului în paguba igieniei și pămîntului cultivabil, încercă și sleese resursele comune prin absorbirea de iluminat și pardoseală locurilor nelocuite decât de microbi și-n dauna periferiei oropsite: cari influențează asupra scumpirei chirilor în centru, trimițînd și silind pe obijduiți să facă zilnic zeci de kilometri până pe la margini, la locuințe cocii de porci și scurțări de vieți. — Numai aroganța sau mândria Ungurilor nu s'a înclinat, n'a cedat influențelor, n'a sacrificat ambițiilor politice și particulare interesul orașului în genere; de aceea Budapesta a devenit în câteva decenii unul din cele mai admirabile orașe din Europa, și de-ar ave carierele Parisului în apropiere, l-ar pute egala în estetică.

Bine înțeles, Moscva are multe pasajuri și galerii acoperite în sticlă și

Sibiu, 17 Aprilie n.

Cursuri administrative. Comisiunea de codificare din ministerul de interne a terminat un proiect de lege despre „cursurile administrative comunale”. E vorba adevă, să se deschidă în 9—10 locuri în țeară cursuri pentru instruirea în afacerile administrative, ca din elevii ce vor asculta aceste cursuri să se recruteze — *notarii comunali*. Vor fi admiși ca ascultători numai tineri cari au depus bacalaureatul. Esamenul prestat e valabil pentru țeara întreagă.

Studentii prigoniti. Am dat știrea, că mai mulți studenți români dela universitatea din Cluj sînt trași în cercetare disciplinară, pentru — *agitație*. Toți au fost ascultați, afară de dl George Novacovici, care se află bolnav, acasă, la părinți. Pentru-ca țeara și rassa maghiară se nu fie mult amenințată de pericolul de a fi nimicită prin dl Novacovici și consoții, decanul facultății juridice dela universitatea din Cluj i-a trimis bolnavului student acasă, la Gârboveș, în Bănat, cităție, cu provocarea, ca în 23 Aprilie n. la orele trei d. a. să se prezenteze negreșit și sub greșimîntul urmărilor legale, în biroul decanului, pentru a pute fi ascultat. *Nam ave nimic de zis, dacă ziua ascultărei n'ar fi tocmai ziua a doua a sfîntelor noastre sîrbători, și dacă n'am ști, că drumul dela Gârboveș la Cluj e un drum de două zile; începînd deci cu primejdia pentru omul sănătos dar' pentru un om bolnăvicioș! Dar' așa sînt bunii noștri stăpînitori; și „umani” și „buni creștini”. Ne fac să ne sîrbăm sfintele Paști pe drum. Căci de n'ar fi așa, nu ne-am afla în țeara tărădelegilor.*

Vase de războiu. Și earăși se vorbește despre bugetul comun și earăși ni-se spune, că ar fi cu mult mai ureat de cum se crede. Se zice că sînt trecute la buget și speșele procurărei unor vase nou de războiu, pe seama marinei; ear' vasele de războiu costau, cum se știe, foarte mult. Adeverat că trimbițele oficiale ne spun, că e vorba numai de prima rată din speșele reclamate de vasele nou de războiu, ceea-ce e și mai rău, fiindcă după prima rată urmează de regulă a doua și altele, multe. Bine ziceam noi, că până la deschiderea delegațiunilor cine știe cu cât va mai crește bugetul comun.

iluminate cu electricitate ca puține alte orașe în Europa; are multe strade de o frumuseță fără cusur — afară de acel al unor trottoare prea înalte, pe cari, un pas greșit te poate trimite la morgă, la zahanana de oameni. Bulevardele de centură, marginite cu clădiri cu un etaj, două sau trei, par niște adevărate câmpii; și se deosebesc cu totul de bulevardele orașelor europene prin aceea că au centrul plantat cu copaci și înțelenit cu iarba pe tot lungul bulevardelor; aceste alce sînt despărțite sau apărte de strade prin bariere (prîmle) de fer sau lemn. În centrul orașului iluminatul e sau prin electricitate sau prin gazerian, la periferie prin lampe cu petrol.

Pe ori-ce bulevard s'ar merge, pe ori-ce ulicioară s'ar coti, la tot pasul se întâlnesc biserici, capele și icioane atrinate de porți; în fața lor lumea se oprește, se descopere, face front, mătănii și cruci.

Din gară, după vre-o doi chilom. drum, ne aflăm la zidul Gorod, căpșit pe partea interioară cu prăvălioare mai mult de iconari; îl trecem pe sub o poartă boltită a lui (deasupra tuturor porților fortificațiilor, zidurile sînt pline cu icioane mari și mici, simple și bogate) și după alți vr'o 600 pași ne oprim în fața muntelui de zidărie roșie a Kremlinului..... În dreapta, în mijlocul unei lungi și largi pieți, avem monumentul Minin-Pojarski, statue turnate în bronz și inaugurate la 1818. În dosul monumentului, cu fațada principală înspre piață, la dreapta și spatele nostru, e o imensă masă de zidărie cu patru fațade cu trei rînduri de pasajuri în lung și

Istoria politice.

— După Sir Frederick Pollock —
de
T. V. Păcățian.

II.

Evol mediu și renașterea.

(Urmare).

Părerile erau destul de diferite și variau între prejudeciul ordinar, că *Machiavelli* a fost un sfătuitor și propagator cinic al depravației, și între imnurile de laudă ale literaților moderni, cari îl aseamănă cu *Dante* și *Mazzini*, și-l sîrbătoresc, cu acestia împreună, ca pe unul dintre cei mai mari anteluptători ai unității italiene. Părerile din urmă e la tot cazul ceva mai aproape de adevăr. *Machiavelli*, după educație și după modul seu de vedere republican, nu mai credea în o guvernare durabilă și puternică republicană în statele italiene, pe cari prea bine le cunoștea. Singura necesitate sbiciuitoare, care făcea de dorit restabilirea prosperității italiene, era aceea, de a elibera țeara de agresorii francezi, nemți și spanioli, cari o devastau și o ruinau; ear' lucrul se putea face, după *Machiavelli*, numai prin un principe italian, care să fie mai cuminte, favorizat mai mult de noroc, și stăpînit de mai multă ambiție nobilă ca ceilalți. Un principe, care să devină putere dominantă în Italia, și să-i formeze o armată proprie, destul de tare ca să combată pe dușmani și străini.

Pentru un scop atât de sfînt în ochii Italianilor, erau justificate toate nișuitele politice de pe acelea vremuri; și pe lângă chestia posibilității ajungerii acestui scop, — celelalte chestii, de politică orășenească și de instituțiuni de guvernare internă, se reduceau la nimica. *Unitatea națională* și independența era supremul scop, chiar și în cazul că se puteau ajunge numai cu ajutorul despotismului militar. Noi, cei-ce văzurăm unirea Germanilor, făcută aproape în modul dorit de *Machiavelli* pentru patria sa, — putem recunoaște în tot cazul, dacă abstragem dela diferențele condiționate de civilizație și de moravuri, — că ideea aceasta n'a fost chimară.

Și că *Machiavelli* a fost condus de ideea aceasta, e incontestabil. O aflăm nu numai în ultimul capitol din cartea despre domnitori (principi), ci subordonarea politicii interne celei externe, așa cum o aflăm la *Machiavelli*, își află es.

plicarea tocmai numai în acest plan sigur. Pentru *Machiavelli*, tot așa ca și pentru *Dante*, astîția pe plan e chestia asigurării existenței independente, și numai după deslegarea acestei chestii vine la rînd, pentru a fi luată în consideratie, forma cea mai bună a existenței dorite.

Machiavelli, bogat în puterea de observație și cu o minte sănătoasă practică, a ajuns însă numai până la treptele științei de stat. În sus nu s'a putut urca. De aceea, doctrina sa e mai mult o teorie pentru conservarea statului decât teorie despre stat însuși.

În cartea lui *Jean Bodin*, despre stat, ne ridicăm cel puțin în mod definitiv la un punct general al științei moderne politice. *Bodin* poate de fapt să reclame pentru sine, cu *Hobbes* împreună, meritul, de a fi stabilit teoria modernă despre stat; și putem zice, că a desvoltat-o în timpul cel mai scurt posibil. Doctrina cuprinsă în cartea sa e doctrina despre suveranitatea politică.

În fiecare comunitate independentă, guvernată după legi, trebuie să existe o autoritate oare-care (fie că stă dintr'o singură persoană, fie că stă din mai multe), dela care emanează legile și prin care se promulgă legile. Ear' această putere, isvorul legii, trebuie să stee deasupra legii; nu însă deasupra datorinței și a responsabilității morale, cum declară *Bodin* cu precauțiune, ci deasupra dispozițiilor administrative ale statului respectiv, deasupra așa numitei legi pozitive (ca să folosim expresiunea modernă) eșită din suveranitate și forțată de suveranitate.

Găsește-mi persoana sau persoana, cari cu autoritatea aceasta împreună, — numească-se ea ori-cum, — reprezintă constituția în mod durabil, — și eată că ai aflat suveranitatea! Căci „suveranitatea e puterea supremă pusă deasupra cetățeanului și a supusului, fără să fie legată prin lege”. Puterea aceasta, ori-cum s'ar desvolta ea, e necesară pentru independența statului, și existența ei e peatra de încercare a independenței naționale.

Acesta e pe scurt principiul lui *Bodin* despre suveranitate, acceptat o sută de ani mai târziu de *Hobbes* și de alți publiciști moderni, cu mai mare sau mai mică abatere dela original. E o noțiune ușoară de înțeles din partea cetitorului modern; dar' o mică contemplare asupra-i ne va arăta destul de limpede, că turnarea principiului într'o formă sigură nu s'a făcut cu mult înaintea secolului al 16-lea. Domnia de drept a statului e explicată numai atunci, dacă

vede căzînd mototol prin aer; bătrînul albit de vremi și nevoi, cu pîrul și barba vîlvoi, cu mușchii încordați și scilpind în sudoare, freacă pe moarte un lemn de un bușean, din roșătura căruia țîșnește fum și mijesc schinte la suflarea unui copil cu buci bulbuoați; lângă ei un bătrîn freacă peatra tot pe peatra ca să-și facă o armă de tăiat; un altul, c'o aschie de peatră cîoantă un corn de mamut sau elefant. În alt tablou, creierul și penelul fecund în concepțiuni al artistului ne transportă în sîlbaticul brădet primitiv, la luminiișl căruia un mamut spătos ca un car de fîn, se svircolește în mugete cutrîmurătoare căzînd într'o gaură ascunsă sub cetină; o turmă de oameni și femei, cu ochii fioroși și dinții înțelștați, aruncă în van să zdrobească cu bolovani capul căt butea, pe când tromba mamutului pe care-l ajunge filasă zdrobit. În sala a III-a sînt obiecte antice din vîrstă bronzului, între cari unele găsite prin Siberia și Cauce au o vechime de peste 4000 ani. Restul salelor, e deasemenea ticșit cu obiecte din epoca de fer, cu tombouri și cripte antice descoperite în diferite părți ale imperiului, cu idoli, vase, ornamente de aur, bronz și os, cu rămășițe de monumente Greco-Schite, cu icioane din vechia catedrală Sf. Sofia din Chiev etc., etc., și păreții tuturor salelor sînt acoperiți prin vechi basreliefuri și picturi ce reprezintă faze din viața antică și creștină.

Prof. Frățilă.

(Va urma).

FOITA „TRIBUNEI”.

Impresii din Rusia.

Moscva, 20 Febr. n.

(Urmare).

Aspect. În fața gării Nicolaev e o piață costișă cît un câmp acoperit cu stratul gros și cenușiu de zăpadă zobită. Tramvaiele urcate de câte 4—5 pîrechi de cai, sutele de sînni, de camivane, de carē negustorești, de sînni cu lemne etc., miile de oameni ce mișună și ferb pe tot întinsul pologat sau înclinat al acestei piețe, fac impresia unui firg de câmp, unei tabere, văzute de pe un grui. Înăntînd spre centru, dela primele ochiri aruncate se recunoaște că Moscva nu e la înălțimea faimei de care se bucură. Causa? probabil, ea și în orașele Peninsulei-Balkanice, ea și în multe din Occident chiar, poate fi atribuită mai cu temeiu lipsei unui plan ideal menit a fi executat încetul cu încetul, lipsei unui regulament impus construiților, influinței atotputernicilor și bogăților, cărora puțin le pasă de estetică, igienă, utilitate publică sau interesul orașului în genere. Se construiește azi o clădire, în care mîne se înfundă alinierea unei strade ca într'o peșteră din munți; se zidește azi o casă, ca mîne va fi supusă alinierii și răsucupărării însutit și înmiit mai scump decăt ieri, în dauna avutului comun, — două munci cheltuite în van și neinteligent. Lângă palate

statul are teritoriu bine limitat și o administrație durabilă. Dar sistemul *Europei* din evul mediu, n'a fost sistem de stat, nici în înțelesul nostru, nici în înțelesul grec. N'a fost alta decât o adunare și grupare, făcută în prima linie în urma legăturii de dependență și credință personală, prefăcută apoi, prin raporturi personale, de aceeași natură, între oltări, — în o gradațiune colosală. Domnitori și suzerani, dela împărat până la cel din urmă proprietar feudal, formau verigile lanțului de fer, care a mântuit lumea de pericolul de a se descompune într-un chaos de părțile antagoniste. Legile și obiceiurile respectate de domnitori și popor, de domni și oameni, nu erau considerate ca pendent de domnia locală. Dreptul roman era considerat de autoritate inerentă și absolută, ear' influențele sale s'au putut observa și în *Englittera*, unde acest drept n'a fost receptat nici-odată în mod oficial.

(Va urma).

Din diecesa Aradului.

Era „amiciilor“.

— 14 Aprilie 1900.

„*Tribuna Poporului*“, înfrățita foaie dela Arad, de un timp încoace, neconștient atacă „*neamurile*“, pare-că elica goldistă are de gând să le șteargă de pe fața pământului. În special, în numărul 56 a. c., referitor la alegerile sinodale, zice între altele, că „*neamurile*“ nu băute, și nimicile, turtile sunt.

Publicul cetitor cu bun simț, dacă tăcem, va lua știrile colportate de bani buni, neștiind și necunoscând împrejurările actuale și fatale.

De aceea, drept orientare, vă rog dle redactor, să binevoiți a-mi da loc în prețutul ziar „*Tribuna*“ următoarelor reflexiuni și deslășiri:

Alegerile sinodale ale deputaților mireni sunt deja finite cu „*învingerea elicei goldistice*“. Dar vorba e, că cu ce arme a luptat, și luptă elica? Voi arăta mai la vale.

Vestitul călugăr, *Vasile Mangra*, plin de patimi răsunătoare, vânător după aur și argint, dela naștere egoist, în loc să se ocupe cu cele duhovnicești, în mână cu sfințitele mărgel de rugăciune, ține în sin parumuri și face pe cavalerul nopței. Umblă din birt în birt, țesând între oameni intrigi și zavistie. În loc să fie trimis la mănăstire pentru poacăre și iertarea păcatelor, e promovată la rangul de protosinel, încât acum se ingerează și-și revindea formal rol de dictator în diecesă, căci precum se știe, pe actualul episcop îl ține lumea numai de păpușă, așa, că ce-ar și voi să facă, nu poate, căci nu permite elica.

Lucru știut e, că de voești să ajungi vre-un scop la episcop, e de lipsă mai întâiu să faci complimente călugărului *Mangra* și apoi sărutări de mână nanei *Sofia*. Cel-ze nu face și nu porcede astfel, nu va fi ascultat, fie-i rugarea ori-cât de dreaptă.

Rușine pentru noi greco-orientalii din diecesa Aradului, că cu înțetul așa ne confundăm în noroiu, încât mai târziu nu ne va mai pute scoate nici glasul poporului.

Ca să știe publicul cum au decurs alegerile sinodale, îi servesc cu datele următoare:

Înainte de alegere cu o săptămână s'au expedat cu carul epistole adresate preoților și învățătorilor, dela curtea episcopescă, recomandat și candidat fiind curtea și outhare și accentuată fiind *espresă* voe a dlui episcop, ca aceia să fie necondiționat aleși. Întreaga condamnabilă procedură o putem documenta cu dovezi ce le avem la mână, mai virtos referitor la alegerile din comuna Nadas, tractul Butenilor, unde toți alegătorii s'au pronunțat pentru Dr. *Teodor Popescu*; totuși preoții, nu s'au genat în biserică, de pe amvon, a spune, că au ordin dela curtea episcopescă, că numai *George Popa*, pretor și *Nicolae Mladin*, subnotar comitatens să fie aleși ca deputați sinodali. Tot astfel de porunci s'au expedat și celorlalte comune bisericesti, unde preoții mai diplomați șopteau numai la ureche, că au porunca să nu permită votare pentru Dr. *Teodor Popescu*.

Ba ce e mai mult, mulți preoți s'au esprimat, că le este frică de suspendare, căci știut este, că protopopi și preoți cari nu se supun dorinței elicei, sunt persecutați și trași în cercetare disciplinară, pe cum e Dr. *Traian Putici*, *Voicu Hamsea* și *Ioan Georgia*, protopopi și alți preoți.

Ca în special să cunoască publicul, cine sînt candidații curței, mai bine zis ai elicei în tractul Butenilor, eată îi descriu; e: *George Popa*, solgăbiru în tractul Butenilor, care cu notarii, cu biraiele și cu plășișia a corțeșit ziua noaptea pe lângă reușirea sa; un tiner fără praxă, om morbos și încă afirmative chiar și palmuit și dat afară de către universitarii din Cluj.

Al doilea candidat al curței este *Nicolae Mladin*, subnotar comitatens. Domnul acesta încă a angajat pe toți notarii să se grupeze cu poporul pe lângă candidații curței. Apoi să te miri între astfel de împrejurări că învingerea elicei e glorioasă? Frumoasă constituție bisericescă mai avem când administrația comitatensă se amestecă în alegeri confesionale.

Ba ce e mai mult, solgăbiru lui numit s'a folosit până chiar și de litografia preturei cercuale, făcând epistole de cortegire litografate, și expedându-le în tract. Aici atrag atențiunea dlui vicecomite, asupra lucrului, și-l întreb, oare are știre despre toate acestea?

În tot mersul și cursul acestor cortegiri, blândul episcop zicea: „*Nu am știre; de le face Mangra vadă el ce face*“.

Nu sînt semne bune, acestea; mai târziu îi va părea rău episcopului, că acum încă în pripă, în loc să dea peste degete călugărului *Mangra*, îi da frânele de guvernare în mână. Numai compătimit îl putem pe actualul episcop al Aradului, când îl vedem impresurat de o clică rafinată, care îi va cauza la urmă mari neplăceri, ba am temere că însuși temelia constituțiunei va fi sgușuită, căci chiar și guvernul cu ochi de *Argus* se uită la dirigirea dieceei prin *Mangra*, care nu numai înaintea străinilor, ci și înaintea diecesanilor e urgisit și toți așteaptă timpul binevenit, să-l dea la o parte pe călugărul periculos și nedemn de reverenda ce o poartă.

Nu știm ce să zicem despre actualul episcop al Aradului; sau e prea amoresat în sfetnicii ce îi are în jurul seu, sau e răsunător. Pentru-că trebuie să se știe, că pe *Eugen Zászlo* l'a sfințit de călugăr și l'a așezat în postul de profesor din motivul, că nu s'a ruginat cu ocaziunea petiționării să se exprime în petit în mod vătămător despre actualul Metropolit, I. P. S. Sa *Mefimian*. Așa se vede, că dl episcop atunci, când după un astfel de petit totuși a numit pe *Zászlo* profesor, consimte cu dînsul, adică și el însuși aprobă calumniarea șefului seu. Dl *Eugen Zászlo* nu a absolvat nici o facultate, nici esamene nu a depus, ci ca din cer l'a adus vîntul, făcându-l călugăr și profesor la școala de fete. Acest tiner, care a culezat în act oficial a se exprima ofensator despre actualul Metropolit, șef și cap al întregului organism bisericesc; acest tiner, care și-a luat cotezanță a amenința cu sugrumare pe directoarea internatului de fete din Arad: propagă, cu *Mangra* la oaltă „*moralitatea*“ în diecesa Aradului sub așa numitul sistem nou!!

Dacă facem asemănare între sistemul vechiu și cel nou, referitor la guvernarea dieceei Aradului putem constata, că diecesa sub regimul nou, atât materialicește, cât și moralicește, dar mai virtos naționalicește a dat înderăt cu 50 de procente. Sub vechiul sistem s'a guvernat diecesa cu conlucarea celor mai de frunte și grei oameni, cum sînt *Mocsanyi*, *Babes*, *Rotariu*, *Zigre* etc. și nu de către „*neamurile*“, cum le place lor a spune. Sub sistemul vechiu s'a creat și mărit fondul preoțesc până la 600.000 fl. și așa și celelalte fonduri au crescut pe lângă o manipulare sistemată și corectă financiară, economisându-se în tot locul unde s'a putut, chiar și la numărul oficianților consistoriali.

Din contră, sub sistemul nou, trei oameni: *Mangra*, *Suciu* și *Ciorogar* conduc diecesa.

Primul lucru li-a fost să depărteze pe secretarul consistorial *Lengher*, se absolveze pe dl Dr. *George Proca* dela redactarea foii „*Biserica și Școala*“, să abdică procesele avocatului Dr. *Teodor Popescu* avute dela consistor, să abdică doamnei *Popoviciu*, directoarei dela școala de fete și în locul ei să facă loc soției lui *Russu-Sirianu*, — să absolve pe dl *Teodor Ceantea* dela conducerea tipografiei diecesane, să sistematizeze mai multe posturi în consistor pentru oamenii lor, precum e *Eugen Zászlo*, dl Dr. *I. Suciu*, *Adrian Desean*, *Mikulin* și alții. În acest mod nu vor mai crește fondurile diecesane, ci din contră cu înțetul se vor consuma.

Punctele mai marcante ale noului sistem în general sînt cunoscute și o parte deja realizate, precum: Depunerile banilor dela băncile „*Lipovana*“ și „*Timisana*“ sînt abizse fără nici un motiv și sînt depuse la banca „*Victoria*“.

Vasile Mangra e promovat de protosinel și referent onorar la senatul bisericesc.

Romul Ciorogar e numit referent ordinar în senatul școlar, până mănepoimane, îl va schimba cu *Russu-Sirianu* și Dr. *Ioan Suciu* e fisc onorar, și referent onorar în senatul epitropesc.

E lucru curios, că Preasfinția Sa domnul Goldiș a numit 4 fisci onorari, anume pe: *Ioan Beles*, *Ioan Suciu*, *Sever Ispravnic*, nepotul lui *Ciorogar*, care cu întreaga sa familie voește să monopolizeze toate locurile, chiar și mesele din cafeneaua „*Vas*“ și în fine pe *Ilie Precupaș*. Dintre acești domni, unul e, care n'a umblat și nu umblă la biserică română, ba căsătorindu-se a luat de soție pe o Maghiară, cu care s'a cununat în biserică rom-cat. din Arad.

Aceste puncte sînt împlinite; mai sînt de a se realiza următoarele: *Vas*.

Mangra, vicar episcopesc în Arad; *Russu-Sirianu* are să ocupe scaunul de referent în senatul școlar, ear' *Romul Ciorogar* scaunul de director la institutul teologic-pedagogic, retrăgându-se dl arhimandrit *Augustin Hamsea* la mănăstirea din Bodrog, ear' în urmă *Ignatie Pap*, vicar la *Oradea-mare*.

Referitor la viața internă a curței, ca ceva de tot caracteristic amintesc un lucru, și anume: un preot înainte de alegerile sinodale s'a prezentat în fața dlui episcop *Goldiș* pentru a-l întreba și ruga să-i spună, cari sînt candidații oficioși. Episcopul i-a spus preotului să aștepte puțin, ducându-se jos la nana *Sofia* ca să o întrebe pe ea despre candidații și numai după aceea i-a dat răspuns preotului.

Pentru înfrățire în lunile de iarnă a dat episcopul mai multe prânzuri, la cari au luat parte afară de elicași și niște redactori dela foile din Arad, dintre cari unul dela „*Arad és Vidéke*“, *Jidan*, după-ze s'a pupat cu *Mangra*, a doua zi în foaia redactată de dînsul în un articol politic în astfel de mod s'a pronunțat: „*az oláh püspökökét megköbécsozni kellene*“.

Frumoasă înfrățire!!

După aceste concred opiniuni publice critica asupra sistemelor; rugând pe bunul Dumnezeu, ca cât de curând să ne scape de lepra care ruinează diecesa Aradului.

„Anonimus“.

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

18 Aprilie.

1849. Românii lui Axente atacă în *Valea-Dosului* pe Ungurii, cari esiseră din *Zlatna* să meargă spre *Abrud*. Ungurii bătuți se retrag cu pierdere în *Zlatna*. S'a distins în luptă centurionul *Amos Frâncu*. După amezai Axente primi ajutor dela *Iancu* și atacă pe Unguri la *Zlatna*. Lupta durează mai multe ore, dar pe Unguri nu-i putură scoate din oraș.

1851. † Bar. *Wohlgemuth*, guvernatorul Transilvaniei.

1894. Proces de presă contra „*Tribunei*“ la Cluj. Acușăți și osândiți *George Petrovici*, 4 luni și 100 fl.; *George Crăciun*, 3 luni și 50 fl.; *I. P. Necșu* 200 fl.; *A. Baltes* 300 fl. „*Tribuna*“ pierdere din cauțiune de 500 fl.

APEL

cătră poporul și inteligența română din com. Hunedoarei.

Din apelul și statutele tipărite, reproduse de ziarele noastre cu multă bunăvoință știm, că s'au făcut toți pașii de lipsă pentru înființarea unui așezământ de mare folos pentru poporul nostru din comitatele *Alba-de-jos*, *Bistrița*, *Brașov*, *Târnave*, *Murș-Turda*, *Sibiin*, *Turda-Arieș*, *Odorheiu*, *Arad*, *Caraș-Severin* și *Îndeosebi* comitatul nostru al *Hunedoarei*.

E vorba de înființarea „*Transilvaniei*“, a primei fabrici ardelenice pentru valorisare și prelucrare de poame și legume cu sediul în Deva.

Scopul întreprinderii e: a valorisa — adică a vinde și folosi cu dobândă — tot soiul de poame, rămășițe dela poame și legume, atât în stare proaspătă, precum se procură, cât și în stare prelucrată, ca fabricate; a aranja eventuale expoziii și a împărți din venitul curat producătorilor premii mai mari ori mai mici, amăsurate timpului și împrejurărilor (§. 3 din statute).

Un nou și bogat câmp de înavățire proprie națională ni-se deschide. Comerțul cu poame proaspete și uscate, cu fabricatele deosebite mai cunoscute cum sînt: vinul, vinarsul, cognacul, licheul ș. a. beuturi, lictarul; dulceturile, poamele zăhărate ș. a.; toate împreună fac un negoț mare de milioane, cari până acum aduceau foloase mai virtos — mijloacelor speculanți. Poporul muncitor, producătorul de poame s'alegea aproape cu nimic.

În viitor altcum are să fie: poporul producător să aibă folosul potrivit cu sudoarea lucrării sale, ear' negoțul și fabricile să aibă chemarea de a da preț, a da ajutor, ca rodul crud al țărânului să-i aducă și lui venite mai însemnate și sigure.

Poamele le poate țărânul însuși aduce și vinde la loc sigur, ori-când și ori-cât de multe, de zece și de o sută de ori cât are el azi. Ori-le poate aduna outhare țărân, mic negustor ori preot destoinic: cu prețuri mai bune decât până acum. Fertil vinarsului, ferberea de lictar ș. a. le pot servi tot ai nostri, cu venite sigure. Fabrica apoi le va vinde în lumea mare. Poporul va învăța cum se culeagă poamele frumoase, cum se le pacheteze bine, cari soiuri sînt scumpe; va afla un loc sigur și cinstit de vânzare, unde țărânul e albina binelui propriu și nu vaca de muls în mână speculantului rafinat și fără suflet.

E spre binele poporului nostru, ca să spriginească înființarea acestei fabrici.

Îndemnăm și rugăm deci inteligența noastră preoțescă și lumescă, învățătorii îndeosebi, poporul mai cu dare de mână, ca să subscrie cât se poate de multe părți fundamentale: 50 coroane partea.

Coalele de subscriere se află în fiecare comună la preoții nostri, ear' în orașe la toată inteligența.

Sperăm, că și Românii comitatelor amintite ne vor da mână de ajutor; pentru-că fabrica are caracter general și se estinde peste toate părțile patriei noastre din apropiere.

Deva și Orăștie, la 1/14 Aprilie 1900.

Orăștie: Dr. *Ioan Mihai* m. p. Dr. *Aurel Muntean* m. p. *Vasile Domșa* m. p., protopresbiter. Dr. *Silviu Moldovan* m. p. *Ioan Mihai* m. p. *Iosif de Orbonaș* m. p.

Deva: August A. *Nicoară* m. p. G. *Nicoară* m. p. *Longhin Ardelean* m. p. *Dionisie Ardelean* m. p.

Cronica zilei.

Sibiin, 17 Aprilie n. 1900.

Memento. 20 Aprilie: Concours de practoant la „*Nădlăceana*“ în Nădlac (com. Cînad).

23 Aprilie: Concert și teatru în Seliște (Sibiin), dat de meseriașii români. — Teatru în Orăștie, dat de meseriașii români. — Petrecere declaratorie-teatrală în Criș, în favorul fondului parohial.

24 Aprilie: Despărțământul Făgăraș al reu. inv. gr-cat., adunare generală în Pintic. — Producțiune teatrală în Fărau în favorul bisericii gr-cat. — Întrunire agricolă în Ilimbav. — Concert în Alba-Iulia.

Iubilenl Împăratului. La 18 August a. c. M. Sa Împăratul-Rege *Francisc Iosif I.* împlinesce 70 ani de viață. Din acest prilej se vor da în Viena mari sărbări iubilare. Vinezii vor aranja un mare conduct omagial, care — conform planurilor de până acum — va avē loc în ajunul zilei natale, în 17 August seara și vor lua parte la el toate reuniunile și societățile vizeze. Lucrările pregătitoare pentru conduct le în-deplinește un comitet compus din 1000 membri.

Din prilejul acestui iubileu vor face vizită M. Săle mulți principii domnitori, între cari și împăratul *Wilhelm*, regele *Saxoniei*, principele regent al *Bavariei* și chiar și *Țarul Rusiei*, despre care se zice că va sosi la Viena prin Iulie.

M. Sa Regele Carol I. al României a dispus, că de oare-ce 7 Aprilie v. (ziua aniversală a nașterii Sale) în anul acesta cade pe *Vineria-Patimilor*, aniversarea să se sërbeze în prima zi de Paști, avēnd a se ceti *Doxologia* la serviciul din noaptea *Învierii*.

Nou monach la Arad. Asesorul consistorial și protopresbiter *Ignatie Pap* dela Arad a fost tuns Sămbătă întru monach la mănăstirea din *Hodoș-Bodrog*, dându-i-se numele *Ioan*. Dumeceia în decursul liturgiei celebrată de *Preasfinția Sa* episcopul *Goldiș* în catedrala din Arad, monachul *Ioan* a fost înaintat la treapta de *protosinel*.

Sedință festivă. Societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogic-teologic din Arad invită la Sedința festivă, ce se va ține la 16/29 Aprilie, în sala de sedințe a seminarului, cu programul următor:

„*Christos a înviat*“, cor bărb. aranjat de T. Lugojan. — „*Cuvēnt de deschidere*“ rostit de v.-preș. societății *Ioan O. Jeroșan*, teolog c. III. — „*Marș ostășesc*“, cor bărb. de *Ioan Costescu*, acompiat de orchestra societății. — „*Sava II. Brancovici*“, disertație de *Constantin Mihulin*, teol. c. II. — „*Florica*“, cor bărb. de *Wachmann*. — „*Tot ț-am zis mândroc*“, cântec popular, cor bărb. de T. *Popovici*. — „*Dormi în pace*“, poezie de A. *Vlăhuță*, decl. de *Petru Craiovan*, ped. c. IV. — „*Suvenir de Mehadia*“, de M. *Clein*, cântată pe flaut solo de *Victor C. Fizeșan*, teolog c. I. — „*Hai în horă*“, cor bărb. de G. *Dima*; „*La o rânduică*“, cor bărb. de *Dimitrescu*. — „*Scopul ideal al educațiunei*“, disertație de *Traian Givulescu*, ped. c. IV. — „*În natură*“, cor bărb. de I. *Costescu*, acompianat de orchestra societății. — „*Ovid și Ibis*“, dialog de V. *Alexandri*, predat de *Iuliu P. Lazărescu*, teolog c. III. și *Aurel Popa*, teolog c. II. — „*Marș*“, esecutat de orchestra societății.

Începutul la 6 ore seara. Ofertele maritimioase sînt destinate bibliotecii.

Concert în Sebeș. Reuniunea română de cântări din Sebeșul-săseșc invită la concertul, ce se va ține Marți, în 24 Aprilie n. (a treia zi de Paști) în sala cea mare a hotelului „*La leul de aur*“, cu programul următor: „*Dansuri române*“ pentru piano la 4 mâini, de *Chovan*. — „*Ängerul a strigat*“, cor mixt, de A. *Flechtenmacher*. — „*Ideal*“ de G. *Coșbuc*. — „*Petele casnice*“, cor pentru 4 voci femeiești, de *Timoteiu Popovici*. — „*Hora isvorului*“, de G. *Ventura*. — „*Mai am un singur dor*“, de G. *Teodosiu*. Soluri de mezosopran cu acompianament de piano. — „*Foia verde pup de crin*“, cor mixt, de *Tim. Popovici*. — „*Imn de sărbare*“, cor mixt, de A. *Podolean*. — „*Cimpoiul*“, fantatie română, de I. *Mureșan*. — „*Țiganul împărat*“, de T. *Spe-*

ranță. — „*Lugojana*“, cor mixt, de I. *Vidu*. Începutul la 7½ ore seara. După concert urmează dans. Intrarea de persoană 1 cor., galerie 50 bani.

† *Moise Magdu*. Cu inima frântă de durere anunțăm trecerea din viață a preaiubitului și neuitatului nostru părinte, moș și strămoș: *Moise Magdu*, paroch și asesor consistorial, răposat după lungi și grele suferințe Dumeceia, în 2/15 Aprilie 1900, în etate de 85 de ani. Rămășițele pămētești ale defunctului se vor înmormēnta după rit. gr.-ort. în curtea bisericii din comuna *Șoimuș* Marți, în 4/17 Aprilie, la 10 ore înainte de amezai. Fie-i țērina ușoară și memoria binecuvēntată. Dr. *Drumitu Magdu*, Maria *Magdu* măr. *Vuculescu*, *Hersilia Magdu* măr. *Sturza*, ca fiu. *Valeriu Magdu*, *Titu Vuculescu*, *Iosif Vuculescu*, *Mărioara Vuculescu* măr. *Turcu*, *Livia Vuculescu* măr. *Tiucra*, *Veturia Vuculescu* măr. *Todan*, Dr. *Mariu Sturza*, *Ioan Sturza*, *Hersilia Sturza* măr. *Stana*, *Lavinia Sturza*, *Hortensia Sturza*, *Florița Sturza*, ca nepoți. *Ileana Vuculescu*, *Ana Vuculescu*, *Mărioara Vuculescu*, *Rea-Silvia Vuculescu*, *Nicolae Turcu*, *Ioan Turcu*, *Iosif Turcu*, *Petru Tiucra*, *Pavel Tiucra*, *Letiția Tiucra*, *Mărioara Tiucra*, *Romul Stana*, *Traian Stana*, *Silvia Stana*, *George Coriolan Todan*, ca strănepoți.

† *Alexandru cav. de Flondor*. „*Patria*“ dte 15 Aprilie vestind încetarea din viață a lui *Alexandru cav. de Flondor* scrie următoarele: „*Din Hlinița* ne sosește trista știre despre trecerea la cele eterne a marelui proprietar *Alexandru cav. de Flondor*. Decedatul a fost una din cele mai marcante figuri ale societății românești. Nobil de viață veche, decedatul întrunia toate calitățile unui om cu tragere de inimă pentru neamul seu. Democrat în toată puterea cuvēntului, dl *Alexandru Flondor* a contribuit în mod considerabil la înaintarea și prosperarea claselor de jos ale poporului nostru. Ospitalitatea sa era proverbială. Curtea sa din *Hlinița* era locul de întâlnire a celei mai distinsse societăți. Iubirea sa pentru popor a documentat-o de repețite ori prin fapte filantropice. Drept dovadă despre înaltele sale sentimente pentru poporul românesc avem și ultima sa dorință, în urma căreia d-sa a înzertrat „*Societatea pentru cultura și literatura poporului român*“ cu cel mai bogat dar. Donațiunea testată acestei societăți e un monument neperitor pentru acest nobil bărbat, a cărui amintire va trăi din neam în neam. Plini de recunoștință depunem și noi omagiile noastre pe sicriul mecenatului poporului românesc al *Bucovinei*, ale cărui rămășițe pămētene se vor înmormēnta mână Dumeceia în *Hlinița*“.

Sinod protopopes. La 12 Aprilie s'a ținut în Cluj sinodul de primăvară al tractului gr-cat. de Cluj, premergēndu-i participarea în corpore la biserică și mărturisirea. Sinodul s'a început la 9½ ore, fiind deschis prin protopopul *Laslo*, care salută pe cei de față cu un „*bine ați venit*“, arată că se împlinesc 200 ani dela unire și că pentru această amintire să facă fiecare rugăciuni, mulțumind lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit a împlini aceste două veacuri. Îndeamnă să participe cât de mulți la peregrinajul din Roma. Prin predici amodate să ferească poporul de fapte rele, beție, concubinată, lene etc. Să se facă aceste predici mai cu seamă pentru anul iubilar. Vorbind despre mai multe afaceri îndeamnă a asigura edifices. în tot locul. După cuvēntul de deschidere urmează cetirea catalogului. Sînt de față la 20 preoți. Se ridică ajutor inv. din *Tiurea* dela 20 fl. la 30 fl. *Învățătoressei* din *Feiurd* i-se acordă un ajut pe anul acesta de 30 fl. etc. Se desbate la urmă punctul despre împărțirea sau clasificarea parohiilor după 3 clase. După mai multe vorbiri se încheie chestia, că în clasa primă nu se află nici un preot, ci numai în clasa a doua și a treia. Se statorește comisiunea esaminătoare pentru esamenele secundare semestrale cu acea observare, că fiecare poate lua 2 fl. ca comisar, dar dacă va lua două esamene într'o zi și atunci numai doi fl. se iee pentru amăn-două. Se solvesc dif. taxe și sinodul se încheie. („*Chimiu*“).

Cinstirea săptămēnei Patimilor. Metropolitul-Primat al României a cercat pe prefectul de poliție al capitalei să dispună oprirea a ori-ce fel de spectacole în cursul săptămēnei Patimilor.

Un proces bisericesc perdut. Procesul Românilor gr.-or. din Fabricul-Ti-mișoarei, intentat contra parohiei sērbești de acolo pentru partea de avere bisericescă fostă comună a Românilor și Sērbilor, a fost perdut zilele acestea la tribunalul din *Budapesta*.

Bancă-model. La tribunalul din Seghedin se va petracta în curēnd un monstru proces de furături și înșelătorii domnești. Nu mai puțin decât 147 defraudări și falsificări de acte publice apasă pe cinstea ampoliaților dela banca ungarească „*Apátfalvi takarékszelvővetkezet*“, care va avē să dea seamă înaintea legii despre isprăvurile sale. La pertractare sînt citați 300 martori.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baite
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate
cu acțiuni: Iosif Marschall.

Important pentru economii nostri.

Cele mai bune semente se găsesc la societatea comercială românească: „CONCORDIA“ în Sibiu, Alba-Iulia și Făgăraș.

Economii vor găsi aici îndeosebi semente bune de:
lușternă franceză, italiană și indigenă (din țara noastră),
trifoiu francez și indigen — napi roșii și galbini,
apoisementă de ierburi, verdețuri și florării de toate felurile.

Mare deposit
de **peatră venetă** pentru stropitul viilor și **papură americană** pentru legat.

[139] 2-3

Prețuri foarte moderate!

Important pentru economii nostri.

Bereria mare (Grand-Bierhalle). Promenada-Bretter.

Subscrisul îmi iau voie a face cunoscut, că am luat în arândă restaurațiunea mai sus numită.

Pe lângă asigurarea, că voi căuta să satisfac tuturor exigențelor onoratului public, pe prețurile cele mai moderate, — mă rog de sprigin binevoitor

cu deosebită stimă

Francisc Hoffelner,
arândator.

Grand-Bierhalle Bretterpromenade.

Gefertigter erlaube mir, die Uebnahme obiger Restauration höflich anzuzeigen. Mit der Versicherung, allen Ansprüchen auf das billigste genüge zu leisten bittet um gütigen Zuspruch

ergebener

Franz Hoffelner,
Pächter.

Nagy Söresarnok (Grand-Bierhalle) a Bretter-Sétatérén.

Alolirott van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy fentnevezett vendéglőt bérbevettem. Igérve, hogy igyekezni fogok a t. közönség igényeinek mindenben a legmértékesebb árak mellett megfelelni, bátor vagyok jóakaratu támogatásáért eszedni.

mély tisztelettel

Hoffelner Ferencz,
bérlo.

[141] 2-3

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite
flori, compusă după explicările orientalilor

de

Un amoresat.

Acest volum, în format drăgălaș (32°) imprimat pe
hârtie velină, în două culori, negru și albastru,
elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pană colorată, tabla titlului imprimată cu aur.
Prețul unui exemplar 1 cor. = 1.50 lei.

Despărțământul de postavuri
al firmei

Kastner & Öhler în Graz dispune de cel mai bogat asortiment de postavuri stiriane veritabile.

Fabricate din lână curată
pe garanță, recunoscute ca cele
mai bune. [86] 12-26

Stofe de modă, stofe negre
și vinete pentru haine de bărbați.

Mustre franco.

„Tipografia“, societate pe acțiuni Sibiu.

Se află de vânzare:

George du Maurier

TRILBY.

IN ROMANEȘTE

DE
AFIN DE LA TUSCIA.

Prețul 2 cor. plus 10 fl. porto

A apărut și se află de vânzare la Librăria
„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere

Teodor V. Păcățian.

Prețul 2 coroane.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

— **fiecare Român,**
— **luptător pentru**
— **dreptul național.**

Două cărți folositoare pentru țeranul român

A apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăci 15:

INDREPTAR PRACTIC ÎN ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 prețuri întinse în Cluj.

Prețul 2 coroane.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 80 bani.

Pentru porto postal 10 bani mai mult.

La librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 2 coroane.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferințe publice.

Prețul 3 coroane.

Friedrich Baumann,

Sibiu, strada Cismădiei nr. 2, lângă hotelul „Împăratul Romanilor“
recomandă

noutăți ieftine de sezon,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul,
între cari **tepiche, covoare, materii de vestimente de dame,**
bluse, parisoare și ploiere, articoli de bicicliști și turiști etc.

Deposit în comisiune la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc
cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat
albituri de lână normale originale

singur veritabile

[141] 1-6

ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rânduri a lui
Fiii W. Benger în Bregenz.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Cu prețul jumătate!

Almanachul

Învățătorului

Român

pe anul 1899/900,

de Iosif Velcean,

elegant compactat și cu bogat material școlastic

se vinde, într'un număr de exemplare cu jumătate prețul, adică

— **numai cu 1 coroană** —

învățătorilor români cari îl vor cere cu provocare la acest avis, trimițând
prețul și 10 bani porto postal.

Indispensabil pentru învățători!

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisiu Melcher.
Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 3 C. — b.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maxi-
melor eterne folositoare tuturor spre meditare și prețurilor
spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. 1 C. 60 b.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) — C. 20 b.
4. „Tragedia Calvarului“, de L'abbé Henry Bolo, (290 pag.) Sibiu 1899 fl. 1. —
— Se recomandă mai ales prețurilor. —

„TIPOGRAFIA“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu
și se află de vânzare la autorul în Serajevo (Bosnia) Teren-
siengasse nr. 8

Regulament de serviciu

I. și III. parte

pentru școalele de șargi a armatei comune ces. și reg. și a honvezimei reg. ung.,

compus de

Demetriu Bardosi,

primlocotenent ces. și reg. în regimentul de infanterie nr. 37.

Editura autorului.

— Prețul unui exemplar 90 bani. —